DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
PUBLISHED BY MARIAN GUILD, INC.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone CANal 7790
The most influential Lithuanian Daily in America.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
LEIDŽIA MARIJONŲ BENDROVĖ,
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telefonas CANal 7790
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis Amerikoje.

VOL. XXIII | 3c a Copy | Chicago, Illinois, Pirmadienis, Spalis-October 2 d., 1939 m. | Kaina 3c | No. 231

SOVIETAI IR LIETUVAI RODO DANTIS

VILNIAUS GRĄŽINIMO KLAUSIMU STATO SOVIETIŠKĄ SĄLYGĄ

RYGA, spal. 1. — Neutraliniai stebėtojai yra nuomonės, sov. Rusija apsidirbusi su Estija, matyt, neužilgo nusisuks prieš Suomiją ir Latviją — iškels kokius nors reikalavimus ryšium su Baltijos jūra.

Lietuva jau gavo nemalonų užs. reikalų komisaro Molotovo nurodymą.

Būtent, jis pareiškė, kad jei Lietuva pageidauja atgauti Vilnių ir kitas teritorijas, kituomet lenkų užgrobtas, tai turi dabartinę savo vyriausybę pakeisti arba darbininkų, arba liaudies vyriausybe, kokia buvo 1926 metais, kai dr. K. Grinius buvo prezidentu.

VILNIAUS KLAUSIMAS BUS SPRENDŽIAMAS ATEITYJE

KAUNAS, rugs. 27. — Vilniaus klausimas bus sprendžiamas ateityje derybų keliu.

LIETUVOS ATSTOVAS IŠVYKO KAUNAN

MASKVA, spal. 1. — Po pasitarimo su užs. reikalų komisaru Molotovu Lietuvos atstovas sov. Rusijai skubotai išvyko Kaunan.

Patirta, Latvijos ekonominė delegacija atvyksta Maskvon.

LIETUVOS KARIUOMENĖ DEMOBILIZUOJAMA

KAUNAS, rugs. 27. — Pasibaigus karui Lenkijoje, Lietuvos tarptautinė padėtis palengvėjo. Lietuvos kariuomenė pamažu demobilizuojama.

SOVIETAI NORI LIEPOJOS PRIEPLAUKOS

BUDAPEŠTAS, spal. 1. — Čia gauta žinių, kad sov. Rusija pasirengusi Latvijos reikalauti paduoti bolševikams Liepojos prieplauką, kur jie nori įsteigti karo laivams bazę.

RYGA, spal. 1. — Latvijos užs. reikalų ministras Munters pakviestas Maskvon.

SUVALKAI TENKA RYTINEI PRŪSIJAI

BERLYNAS, rugs. 30. — Paskutine Berlyno Maskvos sutartimi pasidalinti Lenkiją, visa buvusi lenkų okupuota Lietuvai priklausanti Suvalkų teritorija priskirta prie Rytinės Prūsijos. Vadinasi, Suvalkai tenka naciams, o Vilniaus miestas ir kraštas — bolševikams.

PARYŽIUS, spal. 1. — Prancūzijos vyriausybė panaikino draudimą importuoti arklieną ir skerdimui arklius. Prancūzijai stinga kitos mėsos.

NUSKANDINTI 4 NEUTRALINIAI LAIVAI

KOPENHAGENAS, rugs. 30. — Paskutinę parą Skandinavijos pakraščiuose nuskandinti keturi neutraliniai laivai. Trys žuvo nuo povandeninių laivų, o vienas — nuo povandeninės minos.

Tai Skandinavijos valstybių laivai. Jų visų įgulos išvaduotos.

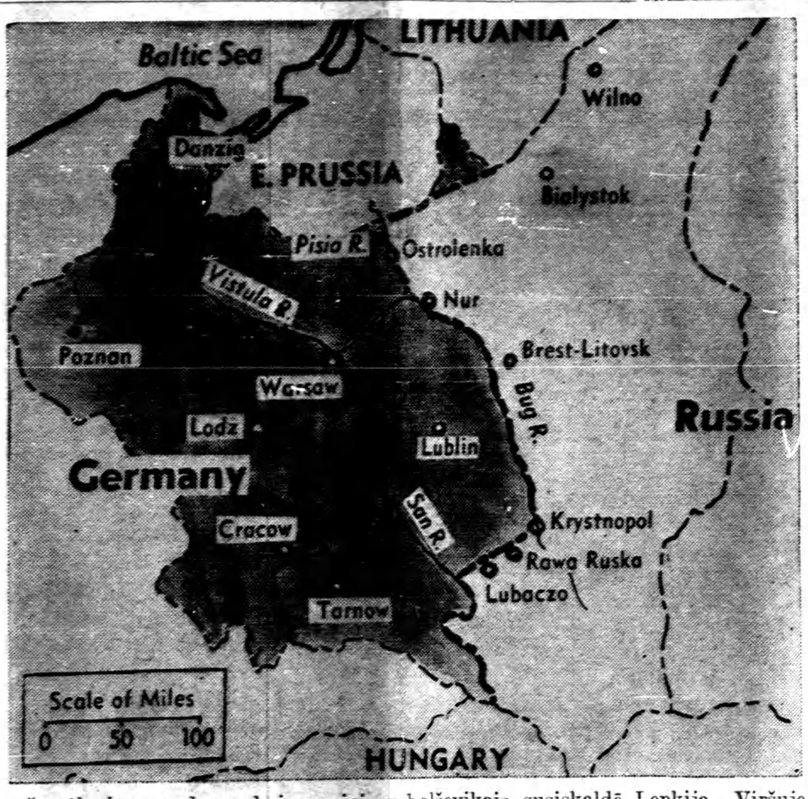

Šiuo žemėlapiu nurodoma, kaip naciai su bolševikais susiskaldė Lenkiją. Viršuje pažymėta juosva trikampė teritorija. Tai Suvalkų kraštas, prijungtas prie Rytinės Prūsijos. (Acme telephoto)

Hitleris sušaukia savo parlamentą; Berlynan pakviestas min. Ciano

BERLYNAS, spal. 1. — Hitleris vakar visą dieną buvo užimtas pasitarimais su savo vyriausybės ir kariuomenės vadais. Ilgesnį laiką jis praleido su grįžusiu iš Maskvos užs. reikalų ministru Ribbentropu, kurs Maskvoje su sovietais pasirašė Lenkijos suskaldymo sutartį ir nusprendė bendrai su Rusija pasiūlyti taiką Anglijai ir Prancūzijai.

Berlynas su Maskva iki šiandien dar neiškėlė Anglijai ir Prancūzijai formalaus kvietimo nutraukti karą. Žino, kad teisioginis pasiūlymas bus atmestas. Ieško įtakingos neutralinės valstybės tai padaryti.

Gal Mussolinis bus pakviestas tarpininkauti. Nes šiandien Berlynan atvyksta Italijos užs. reikalų ministras Ciano. Sakoma, Hitleris jį čia pakvietė.

Hitleris pranešė, kad šią savaitę jis sušauksias savo parlamentą, kuriam praneš apie savo vyriausybės nuosprendžius ir vyks į vakarinį karo frontą, vadovauti kariuomenei, jei britai su prancūzais atsisakys nutraukti karą.

Kiek žinoma, Anglija su Prancūzija nenori nė klausyti apie karo nutraukimą ir nusprendusios neskelbti karo sov. Rusijai.

Britai su prancūzais galvoja, kad Berlyno su Maskva susidėjimas ir nutarimai esąs niekas daugiau, kaip tik karo su galinga valstybe ir baubas ir muilo burbulas. Sov. Rusija neištesės ekonominiai remti Vokietiją, nes patiems bolševikams visko trumpa, pareiškiama Londone ir Paryžiuje.

ANGLIJA ŠAUKIA DAR 250,000 VYRŲ KARAN

LONDONAS, spal. 1. — Anglijos vyriausybė dar 250,000 vyrų šaukia karo tarnybon. Sakosi, Anglija kariaus taip ilgai iki Hitleris pasakys "gana".

KALBAMA, KAD GYVUOJA SLAPTA SUTARTIS

WASHINGTON, rugs. 30. — Čia plačiai kalbama, kad J. A. Valstybės turi slaptą sutartį remti Angliją ir Prancūziją kare su totalitinėmis valstybėmis.

Sakoma, šis klausimas bus iškeltas senate svarstant ginklų embargo atšaukimą. Svarstymai prasidės pirmadienį.

ADMINISTRACIJA NEPASIRYŽUSI VEIKTI PRIEŠ KOMUNISTUS

WASHINGTON, rugs. 30. — Kongreso Dieo komitetas anadien iškėlė aikštėn, kad apie 2,850 komunistų yra svarbiose federalinėse pozicijose. Komitetas nusprendė reikalauti, kad tie komunistai būtų pašalinti iš užimamų vietų.

Vakar spaudos konferencijoje prez. Rooseveltas davė suprasti, kad jo administracija neturi pasiryžimo komunistus pašalinti.

Patirta, kad Dieo komitetas pasiryžęs viešai paskelbti tų visų komunistų pavardes, jei administracija bus užsikirtusi nieko neveikti prieš komunistus.

Dieo komiteto agentai puolė "American League for Peace and Democracy" organizacijos buveinę ir rado šios organizacijos žymesniųjų narių sąrašą. Tarp jų yra ir administracijos valdininkų.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

BRITANIJAI IR PRANCŪZIJAI GALI BŪTI GANA PRASTAI

NEW YORK, rugs. 30. — Karinis žinovas (specialistas) kap. J. H. Craige sprendžia, kad sov. Rusijos pakilimas šiame kare talkininkauti Vokietijai yra pavojingas Britanijos ir Prancūzijos imperijoms.

Naujoviniai diktatoriai nepaiso, ką apie jų žygius kalbės ir galvos pasaulis. Nepaprastai greitu laiku Berlynas su Maskva sutarė susiskaldyti Lenkiją, paneigus kokią nors lenkų buferinę valstybę, kuri ateityje tik nesmagumus darytų.

Maskvos pasisakymas talkininkauti Berlynui, jei santarvė siūlomą taiką atmestų, nepaprastai reikšmingas ir santarvei pavojingas.

Vokietijos nebus galima suklupdyti, jei ji už savo nugaros turės sov. Rusiją, kuri galės Vokietijai pristatyti ne vien įvairios žaliavos, bet ir maisto.

Įdomiausia tas, kad susigiminiavę naciai su bolševikais reikalauja nutraukti karą sąlyga, kad santarvė nesikištų į Lenkijos klausimą, nes šis klausimas jau išspręstas.

Kap. Craige nurodo, kad Britanija su Prancūzija negali Vokietijos pulti iš kurio nors kito šono, kaip tik iš vakarų. Iš šio fronto įsiveržti į Vokietiją, rasi, ir bus kada nors galima. Bet tas galės įvykti tik po baisaus kraujo praliejimo ir prancūzai su britais pasijus nusilpę. Taip įvykus, karo laimėjimas neįmanomas.

Estija džiaugiasi kad ji išlikusi dar savita ir nepriklausoma

TALLINAS, Estija, spal. 1. — Estijos prezidentas K. Paets kalbėjo per radiją. Jis pranešė tautai, kas paskutinėmis dienomis įvyko.

Prezidentas nurodė, kad Estija, pripažinusi sov. Rusijos reikalavimus ir padariusi dešimčiai metų sutartį, išvengė išvadavo iš pavojaus tautos laisvę ir valstybės nepriklausomybę.

Visoj Estijoj pareikšta daug džiaugsmo, kad viskas laimingai užsibaigė. Su Maskva padaryta nebloga ekonominė sutartis ir sovietai Estijai užtikrina nepriklausomybę.

PARYŽIUJE SUDARYTA NAUJA LENKIJOS VYRIAUSYBĖ

PARYŽIUS, spal. 1. — Pabėgęs Rumunijon Lenkijos prezidentas Moscickis atsistatydino ir čia tuojau sudaryta nauja lenkų vyriausybė. Buvusis lenkų senato prezidentas V. Račkievič užėmė Moscickio vietą. Čia lenkų ambasadoj jis prisiekdintas Lenkijos prezidentu.

Atsistatydinęs Moscickis išlaisvintas iš internavimo Rumunijoje. Sakoma, jis išvykęs į Jugoslaviją.

Naujos lenkų vyriausybės sąstate nėra nė vieno buvusios Moscickio vyriausybės ministro. Tauta reiškė jais savo griežtą nepasitikėjimą. Buvę ministrai išsisklaidę. Kai kurie Rumunijoje internuoti. Ten internuotas ir vyriausias kariuomenės vadas maršalas Smigly-Rydz, kurs pats pirmutinis paspruko iš kovos lauko.

..Sitleris sušaukia parlamentą

Popiežius apgaili katalikiškąją Lenkiją; viliasi tikėjimas bus gyvas

ROMA, spal. 1. — Šventasis Tėvas Pijus XII vakar vasariniuose rūmuose Castelgandolfo priėmė lenkų delegaciją, kurios priešakyje buvo kardinolas Hlond, Poznaniaus arkivyskupas.

Lenkijos klausimu popiežius nelietė politinių reikalų. Tik reiškė nepaprastą apgailėjimą, kad Lenkijos civilinius gyventojus ištiko baisūs kentėjimai, kad visa katalikiškoji Lenkija panardyta skausmuose, kad Lenkija, kuri nenori mirti, pasiliks gyva ir vėl atgims.

Nors ateitis atrodo nepaprastai tamsi, sakė popiežius, bet Kristus atlygins už liejamas ašaras dėl žuvusiųjų.

Jo Šventenybė reiškė vilties, kad lenkams katalikams nebus varžomas tikėjimo priedermių pildymas. Reikia melstis ir pasitikėti Dievu.

Popiežiui kalbant klausovai lenkai verkė.

FEDERALINĖ "GRAND JURY" ĮKALTINO PENKIS

Federalinė "grand jury" Chicagoj įkaltino penkis asmenis sąryšyje su raketeriavimu. Tarp įkaltintųjų yra du buvę federalinio distrikto prokuroro pavaduotojai.

Kongresinis Dies komitetas šiandien atvyksta į Chicagą tirti komunistų ir svetimšalių antiamerikonišką veiklą Chicagos srityje.

Illinoiso gubernatorius Horneris pranešė, kad jis nori trečiosios gubernatoriaus tarnybos ir paskelbs savo kandidatūrą

SOFIJA, rugs. 30. — Bulgarų karalius Borisas sov. Rusijos diktatoriui Stalinui pasiuntė dovanų — rinktiniausių cigaretų 20 svarų.

NURODO NIEKAM NESIKIŠTI

MASKVA, spal. 1. — Laikraštis "Izvestija" nurodo Anglijai ir Prancūzijai, kad jos nesikištų į Lenkijos suskaldymą ir į kitus rytinės ir centrinės Europos reikalus. Sako, viskas yra Maskvos ir Berlyno žinyboje ir kišimasis bus nepakenčiamas.

VOKIEČIAI VARŠUVON ĮEIS TIK ŠIANDIEN

BERLYNAS, rugs. 30. — Oficialiai pranešta, kad lenkai Varšuvą pradėjo apleisti vakar vakarą. Buvo manyta kaip šiandien užimti miestą. Pasirodė tas neįmanoma.

Vokiečiai turi priimt nuginkluotų apie 120,000 lenkų kareivių, kurie iš miesto išleidžiami grupėmis ir paimami nelaisvėn.

Apie tris paras užims lenkų kareivių pasidavimas ir visų ginklų paėmimas.

Spėjama, kad pirmadienį vokiečių kariuomenė jau galės įeiti į sunaikintą Varšuvą.

Pranešta, kad pirmasis vokiečių uždavinis įėjus miestan parūpinti gyventojams maisto ir vaistų.

HITLERIS DĖKOJA VADAMS

BERLYNAS, spal. 1. — Hitleris vakar susikvietė vyriausiuosius kariuomenės, jūros ir oro laivynų vadus ir jiems asmeniškai dėkojo už jų greitą apsidirbimą su Lenkija.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Numatoma giedra ir šilčiau.

Saulė teka 5:49, leidžiasi 5:33.

"DRAUGAS"
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Published Daily, Except Sunday
SUBSCRIPTIONS: One Year — $6.00; Six Months — $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00; Copy — .03c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

"DRAUGAS"
Išeina kasdien išskyrus sekmadienius.
PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos valstybėse: Metams — $6.00; Pusei metų — $3.50; Trims mėnesiams — $2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei metų — $4.00. Kopija — .03c.

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negrąžina, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulyg savo nuožiūros. Korespondentų prašo rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rašomąja mašinėle) paliekant didelius tarpus pataisymams, vengiant polemikos ir asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879

Reikšmingas Karas

Sovietų Rusija dar stipriau susirišo su Vokietijos naciais. Šiomis dienomis sudaryta sutartis tarp Stalino ir Hitlerio galutinai palaidoja Lenkiją. Be to, siūloma alijantams taika, tačiau atsisakoma atstatyti nepriklausomą Lenkiją. Susitarta dėl prekybos. Sovietų Rusija pristatys Vokietijai žalios medžiagos, o pastaroji siųs Sovietų Rusijai savo industrijos gaminius. Tai prisirengimas ilgam karui.

Į paskutiniasias sutartis tarp dviejų diktatorių įeina ir tas, kad Sovietų Rusija turės laisvas rankas į Baltijos kraštus, o Vokietija plės savo įtaką į Balkanus.

Tas sovietų Rusijos susitarimas su Vokietijos naciais ir jų bendras frontas yra labai pavojingas. Jis yra pavojingas Europos demokratijai ir visoms mažosioms tautoms. Ypač daug galės nukentėti Baltijos kraštai. ir, žinoma, Balkanai. Estija jau klupdoma. Dreba iš baimės Rumunija ir Vengrija. Neramu ir kitoms mažosioms valstybėms.

Galima būti įsivaizduoti kas įvyktų, jei alijantai, būtent Didžioji Britanija ir Prancūzija priimtų Stalino - Hitlerio taikos sąlygas: pirmoje vietoje Baltijos valstybės netektų vilties išsilaikyti nepriklausomomis. Jos būtų sutriuškintos

Ir iš viso Europoj gyvenimas pasidarytų dar sunkesnis. Demokratijai būtų užduotas mirtinas smūgis. Įsigalėjęs komunistų ir nacių militarizmas ir toliau viską triuškintų. Jis nieko nesigailėtų. Visa Europa virstų baisiu, žiauriu kalėjimu. Naujosios gadynės pagonizmas stengtųs naikinti krikščioniškąją civilizaciją.

Dėl to alijantai nesutiks priimti Stalino-Hitlerio taikos sąlygų. Jie nesutiks ne vien tik dėl to, kad komunistai ir naciai nenorės atstatyti Čekoslovakijos ir Lenkijos, bet ir dėl to, kad nenorės leisti dar labiau įsiviešpatauti Europoj komunistiškam ir naciškam militarizmui, grąsinančiam ne tik mažųjų tautų laisvei, bet visų žmonių visokioms laisvėms ir pačiai civilizacijai.

Tad, karas eis toliau. Jis eis tarp demokratijos, krikščioniškosios civilizacijos ir tarp diktatūrų ir pagonizmo.

Jei karą laimės demokratijos ir krikščioniškosios civilizacijos gynėjai, turės progos išnaujo atsistatyti komunistų ir nacių sutriuškintos ir triuškinamos valstybės. Jei pralaimės... Dieve, gelbėk Europą!

Bet, pasitikėkime, teisybė ims viršų ir naujosios gadynės siaubai — komunizmas ir nacizmas bus nugalėti. Greičiausia — jie patys save sunaikins.

Vokiečiai "Globosią" Lietuvą

Padalinus Lenkiją ir pravedant naują sieną tarp Vokietijos ir Sovietų Rusijos, Suvalkų kraštas paliekamas Vokietijos pusėje. Matyt, vokiečiai nenorėjo, kad tuo ypatingu punktu rusai artintųs prie Baltijos jūros. Be to, Suvalkų kraštas yra aiškiai lietuviškas. Vokietijos naciai, matyti, taip "myli" lietuvius, kad jie savo "globą" jiems siūlo. Laikraščių korespondentai tą patvirtina. Esą rusams būsią pavesta "globoti" Estija ir Latvija, o Vokietijai — Lietuva.

Nuo tokios "globos" apsaugok Lietuvą, Viešpatie!

APŽVALGA

Rytprūsių Lietuviai

"Naujasis Tilžės Keleivis" gyvai svarsto Rytprūsių lietuvių tautybės reikalus. Jis griežtai smerkia silpnadvasius, į nutautimą linkusius tautiečius. Tilžiškis laikraštis iškelia tokių įdomių minčių:

"Dabar eisime prie paties klausimo: kas yra lietuvis? Ar tik tas lietuvis, kuris jaučiasi esąs pagal kilimą lietuvis ir tokiu save nulenkiamai vadinasi, o tam prieš tokį, kuris ir būtų lietuviško kilimo, bet skaitosi jau vokiečiu, reikėtų lietuviu nebelaikyti Aš laikau tai už vieną didžiausių apsirikimų, tiesiog nuodėmę, savo tautai darytą. Jie, nors pagal tiesą, ir būtų verti išgamos vardo, bet taip darant, mes tuomi juos dar labiau nuvarytumėm į kitos tautos glėbį, o tai yra mūsų lietuvių viena didžiausių klaidų.

Laikraštis čia, kaip pavyzdį, nurodo Adomą Mickevičių, kuris nors ir rašęs lenkiškai, bet buvęs vis dėlto lietuvis. Jis toliau rašo:

"Lietuvių Tautos Himno autorius Vincas Kudirka iš pradžių taip pat jautėsi lenku, bet susiprato ir grįžo atgal į savo tautą. Mūsų Prūsų Lietuvos genijus dr. Vydūnas taip pat pirmąsias savo eiles parašė vokiškai, o šiandien kas iš mūsų nežino jo didžiuosius darbus ir nuopelnus visai mūsų lietuvių tautai? Kiek daug iš mūsų lietuviškos pilkosios masės, ypatingai jaunimo, teko pažinti jų, taip sakant, suklydusio gyvenimo kelyje! Jiems rodant tikro, gražaus lietuviško meno, kūrybos ir, bendrai, kultūringumo, jie gėrisi ir grįžta atgal. Taigi yra reikalas eiti jumaniško, ideališko kultūringumo lietuvišku keliu, o ne išpravardžiojimais savo tautos, kad ir ne vienminčių, kūdikių. Kad juos nelaikyti tikrais lietuviais, jiems patiems to nejaučiant ir nepasisakant, kad į juos nebereikia reaguoti, tai būtų viena didžiausių nesąmonių padaryta. Manau, negalima nustatyti tokį dėsnį: jo kilmė yra lietuviška, bet jis pats jau nebėra lietuvis. Verčiau nustatykime: jeigu jo kilmė lietuviška, gal būt, ir jis pats turi didžiausiu lietuviu virsti ir tokiu mirti. Ar ne tokia viltimi (lūkestimi) mes šiandien gyvename, kur štai vienas mūsų poetas — dainius pasako šias eiles, kurių pirmieji žodžiai taip skamba: "Kas tiki į Apvaizdą Dievo galingą, tasai tikrai abejonei neatbos"...

Taigi, būkime mes tie lietuviai, kurie save atvirai, viešai pasireiškiame. Bet laikykime ir tuos lietuviais, kurie ir tik pagal kilimą būtų žinomi kaip lietuviai, nors savęs prie jų ir nebesiskaito.

Kitas klausimas, tiesa, dėl tų, kurių tėvai ar vienas ar antras yra kitos tautos kilmės. Čia, rodosi, kaip straipsnio autorius sako, reikia jiems patiems tą teisę duoti prisiskaityti, prie kurios tautos jie nori. Tačiau juos tikru vokiečiu ar tikru lietuviu pavadinti nebūtų galima".

Skautų Judėjimas

"Garsas" savo 39 numeryje praneša įdomią ir malonią žinią, kad:

"Pusmetinis LRKSA Pildomojo Komiteto susirinkimas, įvykęs rugsėjo 18-20 dd., ypatingą dėmesį atkreipė į skautų organizavimą.

Iš pranešimų paaiškėjo kad Chicagoj prie Susivienymo kuopų jau veikia trys skautų skyriai. Ten energingai darbuojasi skautų organizatorius Julius P. Rakštis ir jo padėjėjai.

Dvasios vadas kun. Pr. M. Juras darbuojasi Rytuose ir jis tikisi surasti tinkamą generalinį organizatorių.

Wyoming Klony generaliniu organizatorium paskirtas 183 kuopos narys Vincas Dailyda iš Pittstono.

LRKSA 4-ji apskritis savo susirinkime rugsėjo 24-tą, Kingstone, plačiai svarstė skautų klausimą ir pavedė apskrities valdybai kooperuoti su Pildomojo Komiteto išrinktuoju organizatorium ir stengtis įjudinti kuopas remti skautų sąjudį ir kur tik galima steigti skyrius.

Malonu pastebėti, kad Nacionalę Lietuvių Skautų Organizaciją po LRKSA globa nuoširdžiai užgyrė ir pažadėjo visokeriopą paramą Kunigų Vienybės Seimas ir Katalikų Federacijos Kongresas".

TEN, KUR VIETOJ ALAUS IR DEGTINĖS PUTOJA PIENAS

Įspūdžiai iš Suomijos

Tai buvo vieną kaitrią liepos mėnesio dieną, pačiam darbo įkaršty. Suskambo telefonas. Pagriebiu telefono triūbelę ir klausau, kas ir ko čia iš manęs reikalauja.

— Sveikas gyvas, kaip laikaisi!... Pažinau balsą. Kalbėjo kun. P. Lažinskas, jaunas, energingas Lietuvių Katalikų Blaivybės Draugijos pirmininkas. Jis manęs prašė nuvykti į Suomiją, į dvidešimt antrąjį tarptautinį blaivybės kongresą ir ten atstovauti Lietuvių Katalikų Blaivybės Draugiją.

Liepos mėnesio saulė gausiai bėrė į Lietuvos laukus savo spindulius, kuriuose skambėjo dalgės, liejosi prakaitas ir virto į pradalges Lietuvos laukų gėrybės. O traukinys pasipuškuodamas, dūmais ir kibirkštimis pasispiaudydamas nešė mane į šiaurę, į pažangią, gražią ir blaivią Suomių žemę.

Skubėjau, nes laiko buvo maža. Štai jau ir Latvija. Su mirgėjo kitokios pareigūnų uniformos, pasigirdo kita tiesa mums artima, gimininga latvių kalba, ir traukinys nudundėjo per jų žemę. Ir taip pro garsų Rygos miestą, kitos dienos ankstyvą rytą atsidūrėm prie Estijos ribų. Čia išgirsti visai mums nesuprantamą kalbą ir išvysti jau vėl kitokioj uniformoj nuoširdžius, malonius estų pareigūnus. Ir vėl traukiniu lekiu vis tolyn ir tolyn, kol pagaliau atsiduri prie putojančios Baltijos jūros, estų sostinėj Taline. Čia kraustomės iš traukinio į laivą ir skrosdami putojančias Baltijos jūrų bangas neriame į Suomijos sostinę, Helsinkio miestą.

Štai, ir Helsinkis, gražus, švarus, modernus, sodų ir jūros įlankų išraižytas miestas. Uostas ir jūra ties Helsinkio miestu pasižymi ypatingu grožiu — čia yra net apie 500 salų. Į šitą miestą ir susirinko iš 23 kraštų 700 atstovų, apsvarstyti kaip sėkmingiau kovoti su girtuokliavimu ir kaip sutartinėmis pastangomis tą kovą visame pasauly varyti.

Taigi, kaip matote, kongresas buvo tikrai impozantiškas, didingas. Jį globojo ir jo sėkminga darbų eiga rūpinosi pats Suomijos valstybės galva Prezidentas su savo ministrais ir kiti aukšti Suomijos pareigūnai, kaip dvasininkai taip ir pasauliečiai. Kongresas trūko visą savaitę. Jame buvo svarstoma daug labai svarbių kovoj su girtuokliavimu klausimų, pav., kokiu būdu valstybė gali geriausiai dalyvauti kovoje su girtuokliavimu, girtuokliavimas ir laisvalaikio praleidimas, girtuokliavimas ir jaunimas, girtuokliavimas religiniu, doriniu ir filosofiniu požiūriu modernūs propagandos būdai kovoj su girtuokliavimu, bealkoholinių gėrimų gaminimas ir tt.

Kongrese buvo ne vien tik bendrieji posėdžiai. Jis dar dirbo pasiskirstęs įvairiomis sekcijomis ir čia nagrinėjo įvairius specialius klausimus kovoj su girtuokliavimu. Be to, dar buvo specialūs posėdžiai katalikų, protestantų, geležinkeliečių, darbininkų, moterų, jaunimo ir tt. Gaila, kad iš Lietuvos buvome atvykę tik dviese ir dėl to visuose posėdžiuose, pasitarimuose jokiu būdu neišgalėjome dalyvauti. O protarpiais kongreso dalyviams buvo suruošta įvairių pramogų, būtent, specialiu traukiniu buvome nugabenti į Suomijos gilumą, vienon iš gražesnių Suomijos vietų ir čia pavaišinti; kitą kartą buvome garlaiviais vėžiojami jūra tarpsaliuose ties Helsinkio miestu ir vienoj saloj buvom miesto vadovybės vaišinami; buvo suruoštas suomių dainų ir tautiškų šokių, vakaras, įvairių minėjimų ir tt. Kongreso dalyvius priėmė Suomijos Valstybes Prezidentas, Socialinių Reikalų ministras ir kiti. Tačiau kongresas buvo taip sutvarkytas, kad jo dalyviai galėjo ne tik uoliai padirbėti, bet taip pat turėjo progos kiek pažinti Suomiją ir tarp savęs pabendrauti, pasišnekėti, užmegsti artimesnius ryšius. Ir reikia pripažinti, kad, taip tvarkydami kongreso eigą, kongreso organizatoriai suomiai, savo sugebėjimais nusipelnė pasigerėjimo ir gilios padėkos.

O Suomijos kraštas šiam kongresui ypatingai tiko. Juk gerai žinoma, kad Suomija yra viena blaiviausių šalių. Ir ne tik viena iš gražiausiai susitvarkiusių, aukštai savo dvasinę ir medžiaginę gerovę iškėlusi tauta. Neatsižvelgiant į tai, kad pačios gamtos sąlygos yra gana žiaurios, kad kraštas nusėtas akmenynais, nuklotas uolomis ir miškais, suomiai, visas kliūtis nugalėję, savąjį kraštą iškėlė į gražiausiai gyvenančių valstybių eiles. Ypač džiugu pabrėžti kad piliečių sąžiningumas, padorumas yra jau tokiam laipsny, kad vagysčių ir kitokios rūšies nusikaltimų čia labai reta. Šituo atžvilgiu Suomiją reikėtų laikyti viena iš pirmųjų pasaulyje. O blaivumas yra tiek įsigyvenęs ir sustiprėjęs, kad svaigiųjų gėrimų ypač kaimuose ir mažesniuose miesteliuose veik neįmanoma gauti, nes jų čia galima sakyti nieks nevartoja, nieks nereikalauja. Labiausiai Suomijoj paplitęs gėrimas, tai pienas. Jis yra labai geros rūšies, gerai išlaikomas ir plačiausiai naudojamas, kaip kaimuose ir miesteliuose, taip ir dideliuose miestuose. Suomis, ką jis bevalgytų, paprastai šaltu, sveiku saldžiu pienu užsigeria. Ir kai aš pamačiau kai suomiai netik valgydami mėsą užsigeria saldžiu pienu, bet taip pat užsigeria saldžiu pienu ir valgydami žuvį, tai man labai keista pasidarė. Juk pas mus Lietuvoje užsigerti saldaus pieno valgant mėsą ar žuvį, tai laikoma labai nesveiku dalyku, nuo kurio galima sunkiai susirgti, o ten žmonės tokiais atvejais geria saldų pieną pasigardžiuodami ir apie bet kokį susirgimą nė sapnuote nesapnuoja. Taigi, pienas Suomijoj yra pasidaręs visuotiniu, pasakyčiau, tautiniu gėrimu. Jo visur yra, jį visi ir visuomet geria: pienas išstūmiąs alų ir degtinę, pienas putoja vietoj svaiginamųjų gėrimų sveikatai ir krašto gerovei.

Dr. J. Leimonas

Sov. Rusijos caras Stalinas (dešinėj) ir užsienių reikalų komisaras Molotovas prie stalo, ant kurio nacių užsienių reikalų ministras von Ribbentrop pasirašo Lenkijos padalinimą tarp Vokietijos ir Sov. Rusijos. (Acme telephoto)

Motorizuotoji vokiečių kariuomenės dalis pravažiuoja pro vieną karo sunaikintą Lenkijos miestą. Acme fotografai praneša, kad daugelis Lenkijos didesnių miestų visiškai sunaikinti. (Acme telephoto)

Sumaniai Tvarkomas Valsčius

LINKUVA. — Išrinkus val. viršaičiu F. Niaurą, Linkuvos miestelis ir valsčius padarė didelę pažangą. Valsčiaus lėšomis pastatė gimnazijos rūmus: tai vienintelė gimnazija Lietuvoje, pastatyta valsč. savivaldybės. Išgrindė beveik visas gatves, nugriovė senus pakrypusius namus. Dėka viršaičio dabar Linkuva turi modernius pradž. mokyklos rūmus, pravesta daug naujų vieškelių ir pastatyta naujų tiltų. Bendrai, Linkuva daro tvarkingo miestelio vaizdą, nors yra tolimam Šiaurės Lietuvos užkampyje. Dabar stengiamasi gauti valsčiaus nuosavybėn Dovidiškio dvaras, kuriame įsteigtų seneliams prieglaudą.

Mezzofanti, didžiausias pasaulio kalbininkas, kuris mokėjo ne tik lietuviškai, bet ir dar kitas kalbų, buvo Katalikų Bažnyčios kardinolas.

Dr. Jonas B. Murphy vienas žymiausių, pasaulio chirurgų, buvo katalikas.

Tėvas Damijonas, Molukų raupsuotojų apaštalas, buvo katalikų vienuolis.

PALAIMINTO RAMONO LULL KASDIENINĖS MINTYS

Iš angliško vertė
Kun. Ant. M. Karužiškis

Spalių 2 Diena

"Nebūk prietelis tajam, kuris neturi artimo meilės.

692

Vincento Užsinuodijimas

Rašo **Dr. C. Z. Vezel'is**

Vincento užsinuodijimas yra sena liga. Ji pusėtinai yra prasiplatinusi Europoje, o ypač Prancūzijoje. Ligą ir jos priežastį surado prancūzas dr. Vincent. Pagerbdami jį, Prancūzijos gydytojai ir tą ligą pavadino jo vardu.

Amerikos žmonėms, ir iš viso Amerikos gydytojams, ta liga nebuvo žinoma iki pat pasaulinio karo. Karo metu gydytojai pas kai kuriuos Amerikos kareivius, kurie buvo nuvešti į Prancūziją, pastebėjo iki to laiko jiems nežinomą ligą. Toji liga buvo jiems tikra naujanybė. Daugiausia pastebėjo pas tuos kareivius, kurie buvo apkasuose (trench). O kadangi liga susimeta į burną, tai amerikiečiai ir pavadino ją trench mouth (apkasų burna).

Apkasų burnos simptomai tokie: dantų smegenys parausta ir patinsta. Nuo mažiausio užgavimo pradeda kraujas bėgti, vėliau dantų smegenys pasidaro labai opūs.

Kai ta liga apsikrėtę Amerikos kareiviai grįžo namo, liga pradėjo plėstis ir Amerikoje. Iš to, žinoma, aišku, kad liga limpama ir reikia pasakyti, jog nuo karo pabaigos Amerikoje ji jau pusėtinai prasiplatino.

Vincento užsinuodijimą pagimdo bakterijos. Dėl to sergantis ta liga žmogus gali apkrėsti kitus kosėdamas, čiaudidamas ir kitokiais būdais. Štai, kodėl viešose vietose nepatartina gerti vandens iš vieno indo arba vartoti bendrą rankšluostį. Jei tinka vandens gerti iš fontanų, tai reikia žiūrėti kad lūpos nepaliestų metalinės dalies. Iš viso šiuo atvėju atsargumas yra geras dalykas, nes apsikrėsti galima ir įvairiomis kitomis ligomis.

Dabar keliais žodžiais bandysiu apibrėšti pačią ligą, tiksliau sakant, jos simptomus. Ligos pradžioje dantų smegenys pasidaro raudoni ir patinsta. Pakanka mažiausio užgavimo ir jau kraujas bėga. Laikui bėgant kraujas vis dažniau iš burnos pasirodo. Ypač iš nakties burnoje jo atsiranda. Vėliau ant smegenų susidaro pilka plėvė. Tačiau nuo mažiausio užgavimo plėvė plyšta ir nusilupa. O kai viena plėvė nusilupa, tai jos vietoje atsiranda kita.

Ligai įsikerojus, smegenys ir dantys pasidaro labai jautrūs. Vadinasi, jaučiamas beveik nuolatinis skaudėjimas. Dėl skausmo sunku yra kramtyti maistas. Burnos kvapas pasidaro nepakenčiamas. Jei žmogaus atsparumas yra menkas, tai užnuodijimas pasiekia tonsilus, gerklę ir bendrai visą sistemą. Nuo tos ligos pasitaiko ir mirčių.

Kroniškas Vincento užsinuodijimas yra labai pavojingas. Pavojingas tuo, kad iš pradžių žmogus beveik visai jokio skausmo nejaučia. Smegenų sutinimas sumažėja ir susimeta į vieną ar dvi vietas. Burnos kvapas ilgainiui pasitaiso. Taip dalykams esant žmogus visai nemano, kad jis galėtų sirgti kaž kokia bloga liga. O čia kaip tik ir yra pavojus. Žmogus pasidaro limpamos ligos šaltinis. Jis visai nežinodamas gali apkrėsti savo šeimyną ir draugus.

Kroniškas Vincento užsinuodijimas yra labai panašus į pyorrhea. Atskirti tas ligas viena nuo antros galima tik labai atsargiu seilių egzaminavimu per mikroskopą.

Vincento užsinuodijimu ne tik suaugę apsikrečia, bet ir vaikai. Ypač mokyklas lankantieji vaikai. Chicagos sveikatingumo departamentas penkiose mokyklose išegzaminavo 3,515 vaikus ir pasirodė kad 34 nuošimčiai jų serga Vincento užsinuodijimu. Iš to manau, kad ta liga Chicagoje yra pusėtinai prasiplatinusi.

Kadangi Vincento užsinuodijimas yra limpama liga, tai ta liga sergantiems patartina turėti atskirą rankšluostį, dantų šepetuką valgio indus ir t.t. Žodžiu, jie turi būti labai atsargūs, kad neapkrėstų savo šeimos.

Jei žmogus turi nesveikus dantų smegenis, tai jis turi tuoj kreiptis į dantų gydytoją. Pastarasis visuomet gali su atsidėjimu išegzaminuoti dantis, o jei reikalas yra, tai ir seiles ir nustatyti pačią ligą.

Svarbu, štai, kas pabrėžti: Vincento užsinuodijimas yra pagydoma liga. Jei ji nėra įsisenėjusi, tai po keturių savaičių gydymo ji pranyksta. Juo liga senesnė, tuo sunkiau ji pasiduoda gydoma. Bet tą patį galima pasakyti ir apie bile ligą. Jei ligos perai nėra galutinai sunaikinti, tai jie po kelių mėnesių ir vėl pradeda daryti nemalonumų. Todėl visada reikia gydytis tol, kol liga, kaip yra sakoma, lieka iš šaknų išrauta.

Baigiant pravartu bus įspėti, kad Vincento užsinuodijimas nėra jau taip paprasta liga, kaip žmonės mano. Plinta ji gana smarkiai. O tuo tarpu žmonės mažai į tai dėmesio tekreipia. Jei ir toliau taip pro pirštus bus žiūrima, tai liga Amerikos žmonėms tikrai daug nemalonumų padarys. Kitais žodžiais sakant, ji gali tiek prasiplatinti, kad sunku bus surasti žmogų, kuris ja nesirgtų.

Rytinės Lenkijos kaimiečiai pasitinka naujus šeimininkus. Tai Stalino pasiųsta kariuomenė grobiui su Hitleriu pasidalinti, pagrobtosios dalies žmones pavergti, raudonam komunizme paskandinti, kitaip manančius iššaudyti. Pastebėkit, kaip raudonoji armija hitleriškai kaimiečius sveikina. Kaimiečiai taip pat turi kelti rankas, nes kitaip būtų sušaudyti. (Acme telephoto)

Tikras Tėvynainis

KAUNAS (E) — Studentas A. Pintusevičius atsiuntė per "Liet. Žinių" redakeiją iš Pandėlio 10 litų Ginklų Fondui ir pasižadėjimą kas mėnesį mokėti G. F. po 2 litu. Savo laiške aukotojas rašo: "Europos dangus apsiniaukė. Kaimyninėse valstybėse žvanga ginklai. Visų gerų Lietuvos piliečių troškimas, ypačiai dabartiniais audringais laikais, išlaikyti laisva nepriklausoma Lietuva. Apsisaugoti nuo visokių evantualumų, svarbų vaidmenį vaidina ne tik žmonių skaičius, bet geras ir kvalifikuotas modernus apsiginklavimas. Tikiuosi, pats materialiai apsirūpindamas, šį kuklų mėnesinį mokestį dar padidinti, kiek galėsiu. Skėmių kaimo (Baisogalos valsč.) ūkininkai, minėdami Tautos šventę, rugsėjo 8 d. suaukavo 250 lt. šautuvams pirkti, suprasdami, kad tik ginkluotomis pajėgomis gali būti išlaikytas neutralumas bei apsiginta nuo užpuolimų. Pinigai per Žemės ūkio ministrą pasiųsti Ginklų Fondui.

PRANCŪZIJOJE 35,000-ČIAIS KARSTŲ DAUGIAU, NEGU LOPŠIŲ

Kaip Italijos, taip ir Vokietijos gyventojų skaičius auga. 1938 m. Vokietijoje priaugo 545.000 žmonės, Italijoje gi — 424.000. Kitokia padėtis Prancūzijoje: čia daugiau išmiršta, negu gimsta; taip kad 1938 metais prancūzams buvo reikalinga karstų 35.000 daugiau negu lopšių. Prancūzija tebekenčia nuo revoliucijos ir vėlesnių laikų, kada buvo paniekintas moterystės šventumas ir atšaldytas širdyse tikybinis jausmas.

Naujausios Lietuviškos Knygos

VISOS YRA RINKTINĖS DVASIŠKO TURINIO

Dvasiškijai jos yra ypatingai įdomios, skaitytinos

•

LEKCIJOS IR EVANGELIJOS — Antroji pataisyta ir papildyta laida, su kirčiais..... **$2.25**

NAUJASIS TESTAMENTAS — Antroji pataisyta laida, su kietais viršeliais..... **$1.50**

TIKĖJIMO SKYDAS — Parašė Kun. J. Židanavičius. Autoriaus leidinys..... **$1.00**

KANČIŲ LIŪDININKAI (Septynios Evangelijos Legendos) — Parašė Giovanni Papini; vertė Vetusius..... **$0.50**

KENČIANTIS KRISTUS (Mąstymai) — Parašė Kun. J. Aleksa, M.I.C., Kauno Sem. Dv. Tėvas.... **$0.50**

ŠVENTASIS RAŠTAS, Senojo ir Naujojo įstatymo. Išleido Kauno Arkivyskupas-Metropolitas Juozapas Skvireckas. Ketvirtas Tomas,... **$4.00**

PAŠAUKIMAS Į DVASINĮ LUOMĄ — Parašė Kun. P. Vaitukaitis..... **$0.25**

Skubėkite pirkti šias knygas kol jų dar yra, nes žmonės beveik pusę jau išpirko. Kreipkitės šiuo adresu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

LEO NORKUS, Jr.

DISTRIBUTOR OF AMBROSIA & NECTAR BEERS

GERKIT tik GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2423 West 64th St. Tel. Hemlock 6240

FOR DELICIOUS SNACKS . . .

KRAFT CHEESE SPREADS

● Just bring out several varieties of Kraft Cheese Spreads and crackers . . . and company refreshments are all ready! These Spreads are grand for sandwiches, appetizers and salads, too. Notice the smart new circle-dot design on the Swankyswig glasses Kraft Spreads come in.

GARSINKITĖS "DRAUGE"

WCFL., — 970 k. Budriko Krautuvės radio programas bus vieną valandą vėliau, kaip paprastai: 10 val. vakare Chicagos laiku.

National Furniture Week -- Sept. 30 to Oct. 7.

Rakandų Savaitė. Didelis Pinigų Sutaupymas, Perkant Šią Savaitę.

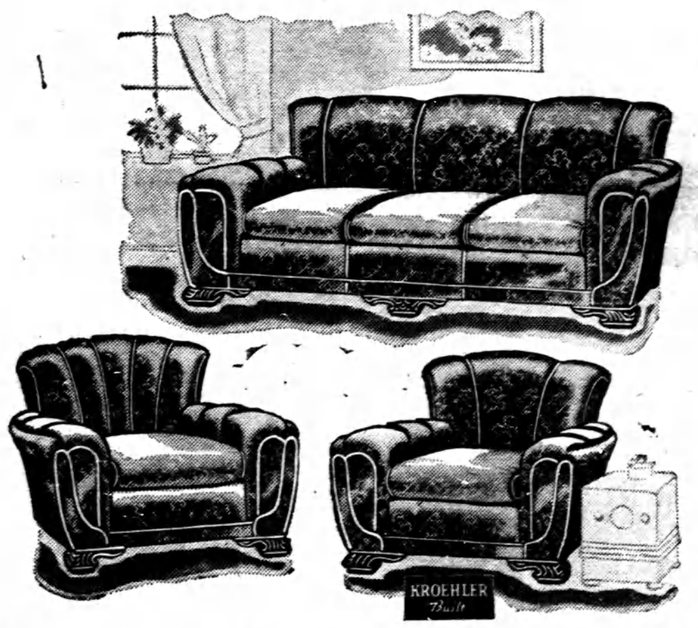

200 Parlor Setų, Custom padarytų žymiausių Amerikos išdirbyščių materijos, tiktai po **$49.00** ir **$69.50.**

Miegamo Kambario Setai, Dining Room Setai, Karpetai, Dinettes, Klijonkės, Pečiai, Elektrinės Ledaunės.

1940 Oil Burners, verti $69.00, už **$49.00**

1940 Radios su daugybe įvairių pagerinimų. Cuckoo Clock tiktai **50 centų**, su kiekvienu $10.00 pirkiniu kitų prekių.

E-E Wardrobe Cabinet tik **50 centų**, su $10. pirkiniu kitų prekių.

Kišeninis laikrodėlis **50 centų**, su kitu pirkiniu $5.00 vertės.

Metalinė Table Lempa dėl skaitymo **69 centai.**

Naujausi lietuviški rekordai po **50 centų**. Senesni po **25 centus.**

Midget Radios po **$4.95.**

Vilnoniai Blanketai, verti $7.00, po **$3.95.**

Plunksninės kaldros, vertos $18.00, po **$9.95.**

Rašomos mašinėlės, naujos, vertos $39.00, po **$19.50.**

Auksinės Plunksnos po **98 centus.**

JOS. F. BUDRIK

FURNITURE HOUSE

3409 — 3421 So. Halsted St.

Tel. YARds 3088

Gyvenančių kituose miestuose pirkėjų parankumui Budriko Krautuvė yra atdara nedėliomis nuo 9 iki 4 val. po pietų.
Antradieniais ketvirtadieniais ir šeštadieniais iki 9:30 val. vakare.
Pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais iki 6:30 val. vakare.

Remkite tuos visus, kurie skelbiasi "Drauge"

ŽINIOS IŠ ROCKFORD, ILLINOIS

Mirtis Nuskynė Jauną Gėlę

Negailestingoji mirtis išsiriniko iš mūsų tarpo jauną gėlę, kuri tik pradėjo pažinti gyvenimo vargus. Elzbieta Keliotytė, po visai trumpos ligos, amžinai atsisveikino su savo mylimu tėveliu, broliu ir sesute. Elzbietos gerumo ir pavyzdingumo nieks negalės užmiršti. Prieš kelis mėnesius, mylėdama savo sergančią mamytę, dėjo pastangų, kad ją išgelbėjus nuo mirties. Ji nebijojo sunkaus darbo, nes kiek turėjo sveikatos visą pašventė mamytės labui. Už trijų mėnesių po mamytės mirties Elzbieta visai nusilpnėja. Gerasis tėvelis nieko nesigailėjo, kad išgelbėti ją nuo ligos. Bet, netikėtai, rugsėjo 29 dieną popiet tėveliui nuvažiavus Elzbietą aplankyti ligoninėje rado visai silpną ir po valandėlės užmigo Viešpatyje.

Keliočių šeimai reiškiame giliausią užuojautą.

Rockfordiečiai ne tik pasižymi veiklumu bet taipgi ir gabumais. Pavyzdžiui, turime Joną Škiemą. Dar būdamas jaunas vyras jau įsigijo atsakomingą užsiėmimą. Šiomis dienomis jis gyvena Kalifornijoje ir dirba "Douglas Aircraft" dirbtuvėje. Linkime Jonui ir jo žmonai geriausio pasisekimo.

Kitas jaunikaitis A. Aleksiūnas yra mokytojum. Baigęs Madison University tuojau buvo pakviestas į Roosevelt Junior High, Rockforde.

Linkime geros sveikatos ir pasisekimo.

Savo tarpe turime susipratusių tėvų, kurie supranta katalikišką mokslą ir leidž savo vaikus į katalikišką aukštesnę mokyklą. Iš lietuvių šiemet net dešimts mergaičių lanko Muldoon High School. Iš septynių mergaičių, baigusių parapijos mokyklą, šešios lanko katalikišką aukštesnę mokyklą. Ištikrųjų, būtų gera, kad ir daugiau atsirastų tokių tėvų ir leistų savo vaikus į katalikiškas mokyklas.

Negalime praleisti nepaminėjus apie Jusevičių šeimą. Jų dvi dukterys lanko kolegiją. Viena lanko St. Catherine of Sienna kolegiją Andrian, Michigan, kita lanko De Kalb Normal kolegiją, o sūnus St. Thomas High School.

Kas norėtų įsigyti novenų knygelę prie Motinos Gerosios Patarties lietuvių kalboje, gali rašyti šiuo adresu: Rev. C. Juzaitis, O.S.A., 1540 So. West Street, Rockford, Ill. Kaina dešimts centų.

Mėlynakė

Komunistinė propaganda Vilnijoj. Nuotrauka iš Vilniaus apylinkių, kurias užgrobė bolševikai. Paskui raudonąją armiją kariuomenės sunkvežimiais gabenama pundai bolševistinės propagandos ir, šautuvais grasinant, brukama žmonėms. Bijodami sušaudymo žmonės grobia propagandą. (Acme telephoto)

WISCONSINO LIETUVIŲ ŽINIOS

Sheboygan

Per daug metų pageidaujamas mūsų parapijoj dalykas neužilgo bus įvykdytas — baigta naujoji klebonija. Laikinai klebonas apsigyveno Šv. Nikalojaus ligoninėje, bet už 5-6 savaičių tikisi grįšti į naują, moderniška rezidenciją.

Be naujos klebonijos, daug pagerinimų daroma prie sodo. Apmūryta 3 pėdų aukščio siena iš dviejų pusių, prirengta vieta naujam garadžiui, aptverta graži tvora, nukirsta keletas medžių ir t.t. Visą darbą atliko darbštieji parapijos vyrai.

Parapijos moterys, kaip pavienės, taip ir draugijos, daug gelbsti savo parengimais sukėlimui reikalingo statybai kapitalo.

Gyvojo Rožančiaus, Šv. Onos draugijos, Moterų Sąjungos kp. ir Tretininkės turėjo įvairių parengimų su gerais rezultatais. Nemažai darbščiųjų moterėlių ruošė kortavimo parengimus savo namuose nupirkimui klebonijai naujų rakandų.

Prieš porą savaičių, klebonas buvo nuvykęs su Misijomis Superior ir Duluth lietuviams (virš 400 mylių į vakarus nuo Sheboygano). Misijos įvyko Kristaus Karaliaus katedroj, Superior, Wis. kur pirmo vakaro pareigas eina kun. Antanas Žukaitis. Jaunas Kristaus darbuotojas daug norėtų pagelbėt dvasiniai čionai apsigyvenusiems lietuviams, tik vargas, kad jis pats lietuviškai nemoka. Klebonas pasakoja, kad į misijas suėjo gerokas būrelis lietuvių. Kai kurie jų nuo 1919 metų nebuvo matę lietuvio kunigo, negalėję priimti šventų sakramentų. J. E. vyskupas T. Reverman pasikvietė kleboną į savo rezidenciją ir prašė, kad kas met jis pas juos atvyktų su dvasine pagalba. Klebonas žadėjo vyskupo prašymą patenkinti.

Praeitam C. Y. O. susirinkime nutarta šiemet turėti net keturias basketball rinktines (team): dvi augusiųjų ir dvi jaunamečių. Trim rinktinėm yra uniformos, o ketvirtai bus nupirktos naujos. Petras Noris vėl pasižadėjo būti atletų viršininku, Viktoras Vitkauskas — pagelbininku. Ateinančio mėnesio 15 d. atletai rengia "bingo party". Pelnas eis įsigijimui naujų uniformų.

T. P.

Aukos Lietuvos Paviljonui Pasaulinėje Parodoje Išlaikyti

Šv. Alfonso lietuvių parapija, Baltimore, Md. — $25.00.

N. N. (prašęs neskelbti pavardės), Brooklyn, N. Y. — $50.00.

Lietuvių Profesijonalų draugija, Brooklyn, N. Y. — $50.

Adv. Clarence V. Balanda, Waterbury, Conn. — $10.00.

Lietuvių Piliečių Draugija, So. Boston, Mass. — $25.00.

Dr. A. Petrika, Brooklyn N. Y., surinko — $26.00.

Ona D. Sekienė, Brooklyn. N. Y. — $2.00.

A. Simutis, Brooklyn, N. Y. — $2.00.

Juozas Latvis, Amsterdam, N. Y. — $1.00.

Izidorius Kupauskas, Chicago, Ill. — $1.00.

VISO — $192.00.

Anksčiau paskelbtas $221.

Bendrai — $413.00.

Iš čia skelbiamų aukų aiškėja, kad Amerikos lietuviai gyvai atjaučia reikalingumą Lietuvos Paviljoną išlaikyti iki Parodos pabaigai.

GARSINKITĖS "DRAUGE"

RHEUMATISM
RELIEVE PAIN IN FEW MINUTES
To relieve the torturing pain of Rheumatism, Neuritis, Neuralgia or Lumbago, in a few minutes, get the Doctor's formula NURITO. Dependable—no opiates, no narcotics. Does the work quickly—must relieve cruel pain, to your satisfaction in a few minutes or money back at Druggist's. Don't suffer. Use NURITO on this guarantee today.

Lietuviškas Viešbutis
2435 So. Leavitt St. Chicago, Ill.
Tel. ROOSEVELT 3552

Walter Neffas, sav.

Linksma girdėti, kad atvažiavus į Chicagą, surandi **Lietuvišką Viešbutį** pernakvojimui. Nagi, Laure, ar aš tau nesakiau, kad kaip atvažiuosi į Chicagą, tai rasi. WALTERIO NEFFO Viešbutį? Jums kiekvienas lietuvis pasakys, nes jį žino. Mat jis turi puikiausius ir geriausius kambarius Vestsidėje. Kambariai švarūs. Galima privažiuoti iš visų dalių miesto ir jis jums patarnaus dieną-naktį, nes p. Walteris yra prielankus žmogus, senas gyventojas Chicagos miesto.

ALEX ALESAUSKAS & SONS
Wholesale Furniture Co.
6343 So. Western Avenue
REPUBLIC 6051

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE INSURANCE AND LOANS

Statau visokios rųšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visokį taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgaunu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Companijų dėl taisymo apdegusių namų). Daran paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie:

JOHN PAKAL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

KLAUSYKITE
New City Furniture Mart
RADIO PROGRAMO
ANTRADIENIO VAK., 8:00 VALANDĄ, iš stoties WSBC — 1210 kilocycles.
Programe dalyvauja St. Louie-Louie Komediška Grupė ir didelė eilė kitų radio žvaigždžių.

Listen to and Advertise over
PALANDECH'S YUGOSLAV RADIO
Folk Songs and Music
Tamburitza Orchestra
Station WWAE, Every Sunday 1 to 2
536 S. Clark St., Chicago — Har. 3008

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS
vairių valgių gaminimui, pyragų pajų ir duonų kepimui; įvairių konservų ir preservų darymai, paukš

Didelė 223 puslapių knyga su naujausiais receptais įtienos kepimui ar virimui, daržovių ir vaisių užlaikymai, ir tt. Taipgi yra visokių naudingų patarimų šeimininkėms.

Šią knygą galima gauti per paštą arba raštinėje:

KAINA SU PERSIUNTIMU
$1.10
RAŠTINĖJE
$1.00
"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO, ILL.

AKIŲ GYDYTOJAS

DR. VAITUSH, OPT.
SPECIALISTAS
OPTOMETRICALLY AKIŲ
LIETUVIS
Suviršy 20 metų praktikavimo
Mano Garantavimas
Patenkvins akių įtempimą, kas eina priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių įtempimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
Valandos: Nuo 10 iki 8 vol. vak.
Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigios kaip pirmiau.
4712 SO. ASHLAND AVE.
Telefonas YARds 1373

REMKITE, PLATINKITE KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1 — 4 ir nuo 7 — 9 vakare
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2421

TEL. YARDS 5557
DR. FRANK C. KWINN
(KVIECINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
OFISO VALANDOS:
2—4 ir 7—8:30 Vakare,
ir Pagal Sutartį.

DR. P. J. BEINAR
(BEINARAUSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted Street
TELEFONAI:
Ofiso — Wentworth 1612.
Res. — Yards 3955.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

DR. A. J. MANIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIRginia 1116 4070 Archer Ave.
Valandos: 1—3 ir 7—8
Kasdien išskyrus Seredą
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Yards 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12
2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais 2 iki 4 ir 7 iki 8
Šventadieniais: 11 iki 12
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir akinius pritaiko
3343 S. Halsted Street

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte. 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ar Šeštadieniais
Valandos: 3—8 P. M.

Tel. CANal 5969
DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS:
1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakare
ir pagal sutartį.

DR. F. C. WINSKUNAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2158 W. CERMAK ROAD
Ofiso tel. Canal 2345
Ofiso Val. 2—4 ir 7—9
Res. 2305 S. LEAVITT St.
Res tel. Canal 0402

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
2-tros lubos
CHICAGO, ILL.
Telefonas MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryte

Telefonas HEMlock 6286
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2415 W. MARquette Rd.
Ofiso valandos:
10—12 val. ryte
2—4 ir 6 —8 val. vakare.
Trečiadienais ir Sekmadieniais Susitarius.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Rez. Tel. PLAza 3200
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2—4 ir 7—9 vak.
Ketv. ir Nedėliomis susitarus
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office Tel. YARds 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Tel CANal 6128.
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

Office Phone PROspect 1028 Res and Office 2359 S. Leavitt St
Val: 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 0706
DR. J. J. KOWAR
(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

Tel. YARds 5921
Res.: KENwood 5107
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1—3; nuo 6:30—8:30
756 West 35th Street

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 2—4 ir 6—8 P. M.
Rezidencija
6939 So. Claremont Ave.
Valandos 9—10 A. M.
Nedėliomis pagal sutartį.

Tel CANal 0257
Res. Tel. PROspect 0682
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 vakare

Tel. YARds 2246
DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas Lafayette 3550
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
4631 So. Ashland Ave.
Tel YARds 0994
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais.

Iš LDS Seimo

CAMBRIDGE, MASS. — Rugsėjo 24 d. lietuvių parap. bažnyčioje iškilmingomis šv. mišiomis prasidėjo LDS (Lietuvių Darbininkų Sąjungos) seimas. Šv. mišias atnašavo kun. Jonas Švagždys, LDS centro pirmininkas. Asistavo: diakonu — kun. dr. J. Vaškas, MIC., subdiakonu — kun. Kamandulis, MIC., ceremonijų vedėju — kun. A. Baltrušiūnas. Pamokslą pasakė kun. dr. J. Vaškas. Tuoj po pamokslo įvyko palaiminimas Šv. Sakramentu.

LDS seimo pirmoji sesija prasidėjo 1:30 val. po pietų. Sesiją pradėjo sveikinimo kalba kun. Pr. Juškaitis Cambridge lietuvių par. klebonas ir LDS Centro Kontrolės Komisijos pirmininkas. Kun. P. Juškaitis kviečia prof. dr. K. Pakštą pasakyti kalbą.

Prof. dr. K. Pakštas ilgoje savo kalboje nušviečia Lietuvos ir bendrai visos Europos padėtį. Seimą sveikina Lietuvos katalikiškų organizacijų vardu. Pažymėtina, kad prof. Pakštas turi įgaliojimą nuo 22 Lietuvos katalikų organizacijų, priklausančių prie Lietuvos Katalikų Veikimo Centro, turinčių 230,000 narių. Taipgi turi įgaliojimus ir kai kurių kitų organizacijų. Seimas prof. dr. K. Pakštui nuoširdžiai dėkojo už turiningą kalbą ir sveikinimus.

Turiningas kalbas taipgi pasakė kun. dr. J. Vaškas, MIC., kun. J. Švagždys ir kun. P. Juškaitis. Pastarasis kviečia seimą persikelti į kitą mokyklos kambarį tęsti seimą, nes svetainėje Seimo Rengimo Komisija turėjo paruošti stalus vakarienei.

Seimo pirmoje sesijoje dalyvavo apie 200 atstovų ir svečių.

Persikėlus į kitą kambarį, vadovaujant LDS centro pirmininkui kun. J. Švagždžiui išrinkta atstovus ir svečius suregistruoti mandatų komisija, kurion įėjo J. Smilgis, K. Grigas ir J. Versiackas.

Seimą sveikina žodžiu kun. K. Urbonavičius, kun. P. Virmauskis, kun. P. Juras, kun. J. Vaškas, A. Zavedskas, B. Jakutis kun. P. Juškaitis ir kiti. Perskaityta sveikinimai telegramomis ir laiškais. LD S 1 kp. sveikina ir prie sveikinimo pridėjo $5.00 Intertype Fondui; LDS 7 kp. (Worcester, Mass.) su sveikinimu prisiuntė ir $20.00 Intertype Fondui.

Pirmoji seimo sesija užsibaigė išrinkimu prezidiumo ir komisijų. Prezidiuman išrinkta šie atstovai: vedėjas D. Averka iš Brooklyn, N. Y.; pagelbininkas J. Versiackas iš Norwood, Mass.; raštininkais J. Pilkonis iš Cambridge ir T. Mitchelienė iš Nashua, N. H.

Rezoliucijų ir sveikinimų komisija: kun. P. Juškaitis, kun. P. Juras, kun. J. Švagždys, A. F. Kneižys ir J. Smilgis.

Išrinkus prezidiumą, pirmoji sesija uždaryta malda. Nutarta rytojaus sesiją pradėti 9 val. ryte.

Pažymėtina, kad seimas buvo turiningas nutarimais. Seimas priėmė naują konstituciją.

Seimas vienbalsiai išrinko tą pačią LDS centro valdybą, būtent, pirmininkas — kun. J. Švagždys; vice pirm. — kun. P. Juras; sekretorius — A. F. Kneižys; finansų sekretorius — A. Peldžius; iždininkas — O. Siaurienė; kontrolės komisija — kun. P. Juškaitis, D. J. Averka ir L. Kumpa.

Vyriausias redaktorius ir Literatinės Komisijos pirmininkas — kun. K. Urbonavičius.

Propagandos komisija — kun. S. P. Kneižys, pirmininkas, A. F. Kneižys, J. Glavickas ir dr. M. Aukštikalnis.

Jubiliejinio Seimo Rengimo ir Jubiliejinių Leidinių Komisija — kun. J. Petrauskas kun. J. Vaitiekūnas, A. F. Kneižys, A. Peldžius, D. J. Averka.

Manteno, Ill., psychiatrinėj ligoninėj pasireiškė karštligės epidemija, nuo kurios jau mirė 51 asmuo, o apie 400 ligonių ir aptarnautojų dar serga. Epidemijai sulaikyti laukuose pastatyti milžiniški katilai, kuriuose deginamos ligoninės išmatos. (Acme telephoto)

"THINGS THAT NEVER HAPPEN"

Nori Apmulkinti Katalikų Visuomenę

Rugsėjo 22 d. "Naujienų" numeryje tilpo "Žemaičių Dukters" aprašymas apie žvingiškius, jų veiklą ir jų neseniai laikytą išvažiavimą Sunset Parke, kuriame, tarp kitko rašoma: "Žvingiškiai parengimo (t. y. pikniko — E. J. K.) pelną skirsią įkurti Žvingiškiuose naują nuo Romos nepriklausomą bažnyčią ir kapines.... Iš to matyt, kad kas kartas daugiau dvasiškiai ir svietiškiai pradeda nebepasitenkinti Romos bažnyčios tvarka ir atsipalaidavę steigia naujas reformuotas bažnyčias".

Jaučiu pareigos, kaipo minėto pikniko komiteto paskirtas garsinimo vedėjas, pabrėžti keletą faktų. Pirmiausiai, virš-paduotas "Žemaičių Dukters" pareiškimas yra grynas prasimanymas. Jis buvo padarytas be komiteto žinios ir sutikimo. Be abejonės pikniko komitetas vartos atitinkamų priemonių atitaisyti šią iš blogos valios paduotą žinią, kuri sukėlė tiek nemalonumo ir nesusipratimų.

Iš pat pradžių planuose ir pagarsinimuose buvo aiškiai ir neabejotinai pabrėžta, kad pikniko pelnas bus skiriamas dabartinei Žvingių parapijai, kurios klebonas dabar yra Kunigas Antanas Braknis. Tas tai buvo pikniko tikslas, kurį visi aiškiai suprato, ir tiktai tam tikslui pasidarbavo komitetas ir tam aukavo taip gausingai Chicagos lietuvių visuomenė. Kad pelnas bus skiriamas "įsteigimui laisvų kapinių ir nepriklausomos nuo Romos bažnyčios", yra grynas melas, sufabrikuotas "Žemaičių Dukters" vaizduotėje.

Lietuviai turi pilną sąžinės laisvę. Jeigu kai kurie žvingiškiai nepriklauso Romos katalikų Bažnyčiai, jie turi pilną teisę, jeigu tik nori, dirbti už įsteigimą laisvų kapinių ir nepriklausomos bažnyčios Žvingiškiuose. Tai yra jų privilegija, ir niekas nenori tą privilegiją nuo jų atimti. Bet prikišimas prieškatalikiškų motyvų katalikams ir jiems užjaučiantiems tegali būt interpretuojamas kaip žemos rūšies mėginimas apmulkinti lietuvišką visuomenę.

Eduardas J. Kubaitis

Bus Biznierių Ir Politikierių

WEST SIDE. — "Rūtos" darže piknikų sezono uždaryme — pabaigtuvėse, spalių 22 d., pakviesta daug svečių ir biznierių iš visų Chicago lietuvių kolonijų. Bus ir lietuvių politikierių: šerifas V. Sakavičius su sūnum adv. Hendry, M. Wallace, V. Palikevičius, vadinamas Vilsonu ir kiti.

Rap.

Aukso Grūdeliai

Laimingas, kurs atmeta nuo savęs visa, kas gali jo sąžinę sutepti arba apsunkinti.

Jei nori, kad gyvenime tau sektųsi, turėk viltį, ištvermę ir drąsos savo sumanymą išpildyti.

Geriau laiku pradėti, negu darbe skubėti.

Tasai, kurs turi tiesą, turi daug prietelių.

Tas yra niekšas, kas, valdono galybę turėdamas, savo sidraugavau su dviem lietupageidimams vergauja.

Vienas pamokslininkas į klausimą, kas yra tiesą, davė tokį atsakymą:

Dėkingumo šilima pripildo kataliko širdį, kad Dievas jam suteikė tą patį tikėjimą, kaip ir tiems, kurie giliai miega toli po Romos miestu. (Š).

A. A.
VINCENTAS MACEKONAS

Mirė rugs. 30, 1939, 10:30 val. ryte, sulaukęs 44 metų amžiaus.

Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskrityje, Meškučių paš., Bargavonių kaime.

Amerikoj išgyveno 26 met.

Paliko dideliame nuliūdime: moterį Oną, po tėvais Stankevičiūtė, sūnų Pranciškų, 3 dukteris: Amiliją, Eleanor ir Lorettą ir kitas gimines.

Lietuvoje paliko brolį Praną ir pusbrolį ir gimines.

Velionis prikiausė prie Liet. R. K. Susivienijimo, Šv. Juozapo ir Šv. Cecilijos draugijų.

Kūnas pašarvotas 3315 W. Pierce Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, spalių 4 d., 1939. Iš namų 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Mykolo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-as dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Moteris, Sūnus, Dukterys ir Giminės.

Laidotuvių direktoriai Lachawicz ir Sūnai, tel. Canal 2515.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, ir Puošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Phone LAFayette 5800

BOY! HOW THIS LUSTER-FOAM GETS RID OF TOBACCO STAINS
Sweeps away surface deposits... breaks up dull, ugly tooth film like magic. You'd never believe how fast the NEW Listerine Tooth Paste cleans and polishes teeth. Its new, miracle-cleansing ingredient, Luster-Foam detergent, whisks away ugly surface deposits in a jiffy.
The instant brush and saliva touch amazing Luster-Foam detergent, it surges into a foam of tiny, active bubbles, which sweeps into and cleans pits and cracks so minute even water may not enter them . . . leaves your whole mouth tingling with life . . . starts your teeth sparkling with new luster.
Get the big 25¢ tube, or better still, the double-size 40¢ tube containing more than ¼ pound at any drug counter. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.
THE NEW FORMULA
LISTERINE TOOTH PASTE
supercharged with
LUSTER-FOAM

DON'T BE GREY
Don't tolerate grey hair. Grey hair makes you look old and feel old. Try the Modern* Method for Coloring Hair . . . CLAIROL. You'll appreciate the quick, pleasant treatment. No bleaching required to soften the hair when you use CLAIROL. You'll love the results on your hair — beautiful, natural-looking color that defies detection. See yourself as you would like to be. See your hairdresser today or send this coupon NOW.
Naturally...with CLAIROL
Be sure to look for this mark of GENUINE Clairol on the bottle.
*The perfect combination of rich oil, fine soap and delicate color that can't be copied . . . a blend that only Clairol contains.
JOAN CLAIR, CLAIROL, Inc.
132 West 46th St., New York, N. Y.
Send FREE booklet, advice and analysis.
Name
Address
My Beautician

SKOLINAM PINIGUS ANT 1-MŲ MORGIČIŲ
FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM MEMBER
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION INSURED
Kiekvienos ypatos padėti pinigai yra apdrausti iki $5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp., po United States Government priežiūra.
Mokame Už Padėtus Pinigus $3\frac{1}{2}\%$
Ofiso val.: 9:00 val. ryto iki 5:00 vak. Pirmadieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais iki 8:00 vak.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
JOHN PAKEL, Pres.
6816 S. Western Ave. Phone GRO. 0306

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER—PRUZIN
Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 680 W. 15th Ave.

GIESMYNAS
Įsigykite Naują Giesmyną. Jame rasite Visiems Metams Bažnyčios Giesmes.
Giesmes ir muziką patvarkė Ant. S. Pocius.
Išleido C. L. R. K. Vargonininkų Provincija.
Knygos kaina — 50 centai, pridedant 10 centų persiuntimui.
LIETUVIŠKAS MIŠOLĖLIS
Šlovinkim Viešpatį.
Mišios ir Mišparai, Lietuviškai ir Lotyniškai, visiems Sekmadieniams ir Šventėms, ir kitos Maldos ir Giesmės. Antras pataisytas leidimas. Parašė Kan. Ad. Sabaliauskas. Stiprials odos viršais, kaina — 3.75. Reikalaukite iš:
DRAUGAS PUB. CO.
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Illinois

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Tel. LAFAYETTE 0727
DYKAI koplyčios visose Chicagos dalyse
Klausykite mūsų Lietuvių radio programo Antradienio ir Šeštadienio vakarais, 6:30 valandą, iš WHIP stoties (1480 K.)
Pranešėjas P. ŠALTIMIERAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE
Anthony B. Petkus — 6834 So. Western Ave. GROvehill 0142; 1410 S. 49th Court CICero 2109
Lachawicz ir Sunai — 2314 West 23rd Place Phone CANal 2515; Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULlman 1270
J. Liulevičius — 4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572
S. P. Mažeika — 3319 Lituanica Avenue Phone YARds 1138-1139
Antanas M. Phillips — 3307 Lituanica Ave. Phone YADds 4908
I. J. Zolp — 1646 West 46th Street Phone YARds 0781-0782
Albert V. Petkus — 4704 S. Western Ave. Tel. LAFayette 8024
P. J. Ridikas — 3354 So. Halsted St. Telefonas YARds 1419

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACTS OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AND MARCH 3, 1933

Of "DRAUGAS" (The Lithuanian Daily Friend) published daily except Sundays at Chicago, Ill. for Oct. 1st, 1939, State of Ill., County of Cook.

Before me, a Notary Public in and for the State and ocunty aforesaid, personally appeared Rev. J. Mačiulionis who having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the business manager of the "Draugas" and that the folowing is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, circulation, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as emended by the Act of March 3, 1933 embodied in section 537, Postal Law and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publishers, editor, managing editor, and business managers are: Publisher: Marian Guild, Inc., 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois.

Editor: Leonard Simutis, 6916 So. Maplewood Ave., Chicago, Illinois.

Managing Editor: None.

Business Manager: Rev. J. Mačiulionis, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois.

2. That the owner is Marian Guild, Inc., 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois, Rev. Ig. Albavičius, 717 West 18th Street, Chicago, Illinois, Marian Fathers, 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Illinois.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amout of bonds, mortgages, or other securities are: Marian Fathers, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois.

4. That the two paragraphs next above, giving the names af the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books af the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full cumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct of indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the twelve months preceding the date shown above is 20,000.

Rev. J. Mačiulionis,
Business Manager.

Sworn to and subscribed before me this 26th day of September, 1939.

Stephen C. Lachawicz
(My commission expires Dec. 10, 1942).

Iš LRKSA. Chicago Apskrities Susirinkimo

Poatstoginis LRKSA Chicago apskrities susirinkimas įvyko rugsėjo 24 d., Aušros Vartų parapijos mokykloje. Nežiūrint, kad susirinkimas buvo šauktas per organą ir dienraštį "Draugą", bet sekretorius sakė, kad ir atvirukus atstovams siuntęs, tačiau ne visos kuopos buvo atstovaujamos. Nekalbant jau apie Town of Lake ir West Pullman, susirinkime nebuvo atstovų net iš tokių veiklių kolonijų, kaip North Side ir Cicero.

Pirmiausiai susirinkimas išklausė pranešimą iš buvusio apskrities pikniko. Atstovai pastebėjo, kad apskrities piknikas buvęs toks, kokių retai pasitaiko. Pasidžiaugus pikniko pasisekimu, susirinkimas padėkojo dr. K. Pakštui už įdomią kalbą, 101 kuopos skautams ir jų vadams, Vyčių chorui už dalyvavimą ir komisijai už pasidarbavimą. Nutarta kitais metais taip pat surengti pikniką ir išrinkta komisija iš anksto surasti tinkamą vietą. Į komisiją įėjo apskr. organizatorius J. Mickeliūnas ir apskr. vicepirmininkas K. Rubinas.

Iš atstovų pranešimų, kas veikiama kuopose, pasirodė, jog per vasarą maža buvo veikimo, bet dabar veikimas jau prasideda. Vienur ruošiami vakarai, daromi planai narių vajui žiūrint vietos sąlygų, organizuojami skautų būriai ir t. p. Daug ūpo ir paskatinimo susirinkusiems Susivienijimo veikėjams pridavė centro pirmininko L. Šimučio pranešimas iš pastarojo Pildomojo Komiteto posėdžio apie gerą organizacijos stovį ir tvarką, kokia dabar yra centre. Pranešimą papildė centro vyriausias daktaras-kvotėjas dr. A. Rakauskas. Sužinojus, kad naujų narių vajus Pildomojo Komiteto posėdy nutarta pratęsti iki sausio 31, 1940 m., susirinkimas pareiškė didelio džiaugsmo ir tuojau pasiūlyta daryti planus sekmingam naujų narių vajui Chicagoje rudeniui užstojus. Be to, išrinkti J. Mickeliūnas ir Ig. Sakalas, kad pasiteirautų pas lietuvių radiją programų leidėjus dėl 10-15 minutų LRKSA reikalams, kaip buvo praeitam vajuje.

Skautmasteris Rudis padarė platų pranešimą iš Susivienijimo skautų veiklos pranešdamas, kad greitu laiku tikisi susilaukti naujo būrio West Side (Aušros Vartų parapijoj), kad jau daromi planai Susivienijimo skautų stovyklai per būsimąjį Susivienijimo seimą, Worcester, Massachusetts, sekančiais metais. Taip pat pranešė, kad apskrities Komisijos Skautams, organizuoti iždininką kun. Kiškūną dvasinei vyriausybei iškėlus į Waukegan, iždininku paskirtas naujas Dievo Apvaizdos parapijos vikaras kunigas Urba. Naują iždininką susirinkimas patvirtino. Čia pat susirinkime centro pirm. L. Šimutis skautmasteriui pridavė Pildomojo Komiteto paskirtą iš Susivienijimo dovaną, kuri prisidės prie realizavimo gražių mūs jaunamečių narių-skautų sumanymų. Užgyrus sumanymą ateinančią žiemą surengti didelį vakarą skautų organizavimo reikalams, jis perduotas Apskr. Komisijai Skautams organizuoti, kad sudarytų planus ir patiektų kitam susirinkimui.

Bendrai, pirmas po atostogų LRKSA Chicago apskrities susirinkimas buvo įdomus, begalo naudingas kuopų veikėjams, nes pilnas reikalingų žinių, ir pradėjęs platų veikimą didelėje Chicagoje, kurioj randasi milžiniški "turtai" Susivienijimui augti, tik kol kas dar stoka užtektinai darbininkų, kad tą "turtą" pajudinus. **Atstovas**

Amerikoj prasimanoma visokių "funių". Štai, nuotrauka vadinamo "bull mail". Kaubojus Ted Terry iš Ketchum, Idaho, gabena pašto ženklų kolektorių paštą į New York. Su ta pašta jis išvyko 1937 metais ir šiomis dienomis dar pasiekė tik Chicago. Kol pasieks New York, praeis dar keli metai. Kai kaubojus joja ant bulio, tai maišai su laiškais esti uždėti ant arklio, o kai joja ant arklio, tai maišus neša bulius. (Acme telephoto).

Iš Federacijos Skyriaus Susirinkimo

WEST SIDE. — Federacijos skyriaus mėnesinis susirinkimas įvyko rugsėjo 25 d., parapijos salėj. Susirinkime atstovauta keletas draugijų. Kitos dar, matyt, nėra išrinkusios atstovų. Be to, susirinkime dalyvavo ir daug gražių patarimų patiekė nuoširdus federantas kleb. kun. M. Urbonavičius.

Išklausius įvairių pranešimų ir priėmus dėmesin, ką draugijos veikia, nutarta paminėti spalių 9 d. kalbomis ir gražia programa parapijos salėj. Paminėjimas įvyks tą patį vakarą, spalių 9 d., po Misijų, kurias Aušros Vartų bažnyčioj ves svečias, Londono lietuvių parapijos klebonas, kun. dr. K. Matulaitis.

Kadangi spalių mėnesyje Chicagoj lankysis prof. K. Pakštas, nutarta West Side suruošti jam prakalbas ir pagerbimą. Vakaras žada būti pirmas toks Chicagoj. Susirinkę vestsaidiečiai ir svečiai iš kitų kolonijų pirmiausiai pagerbs svečią dalyvaudami bendram užkandy, parapijos salėj, o paskui turės progos pasiklausyti svečio įdomios kalbos. Prof. Pakštas kalba tikrai įdomiai. Klausytum, klausytum ir nenusipostų.

Diena, kada tai įvyks bus vėliau pranešta, kaip paldyba iš Federacijos centro sužinos, kuriomis dienomis svečias viešės Chicagoj. **Atst.**

Dovanos Adresų Mašinos Fondui

Po $1.00 aukojo: policininkas S. Pileckas, siuvėjas G. Burba, J. Klimas, D. Žukienė, M. Pratapienė. Biznierka B. Vilčiauskienė, gražiai išpuoštos tavernos sav., 2059 W. Cermak Rd., žadėjo dovaną ir pati su sūnum ir duktere Brone dalyvauti "Rūtos" darže piknikų pabaigtuvėse, spalių 22 d. **Rap.**

SHE LOST 20 POUNDS OF FAT

Feel full of pep and possess the slender form you crave—you can't if you listen to gossipers.

To take off excess fat go light on fatty meats, butter, cream and sugary sweets—eat more fruit and vegetables and take a half teaspoonful of Kruschen Salts in a glass of hot water every morning to eliminate excess waste.

Mrs. Elma Verille of Havre de Grace, Md., writes: "I took off 20 lbs.—my clothes fit me fine now."

No drastic cathartics—no constipation—but blissful daily bowel action when you take your little daily dose of Kruschen.

Use only one level teaspoonful to a cup of flour for most recipes. Manufactured by Baking Powder Specialists who make nothing but Baking Powder.

KC BAKING POWDER

Same Price Today as 45 Years Ago

25 ounces 25¢

Double Tested! Double Action!

MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

Darbo Apdrauda Teikia Pagalbos Cook County Bedarbiams

Rugpiūčio mėnesį pasiremiant Bedarbių Kompensacijos Aktu Cook County bedarbiams išmokėta apie $1,756,000. Apie tai pranešė Illinois Darbo Departamento direktorius Martin P. Durkin.

Pašalpa mokėta savaitiniais čekiais, kurie siekė nuo $7 iki $16. Išmokomoji suma priklausė nuo ankstybesnio uždarbio. Toji pašalpa nėra paprasta miesto ar valstybės teikiama, bet kompensacija, kuri teisėtai priklauso kiekvienam darbininkui.

Beveik visi pinigai išmokėtieji per Bedarbių kompensaciją tuojau grįžta į apyvartą. Didžioji pašalpos dalis tuojau išmokama maistui, drabužiams, nuomai ir panašiems reikmenims.

Bedarbių Kompensacija yra valstybės kontroliuojama darbo apdrauda, kuri bedarbiams išmoka savaitinę pašalpą. Dauguma dirbtuvių, sankrovų ir bendrai biznio įstaigų, kurios samdo aštuonis ar daugiau darbininkų įeina šion apdraudos grupėn. Į šią grupę nepriklauso, ūkio, namų ruošos, valstybės darbininkai ir keletas kitų.

Kad galėtų gauti Bedarbių Apdraudos pašalpą darbininkas turi būti per 1938 metus uždirbęs bent $225 po apsidraudimo. Asmenys iešką pašalpos turi registruotis Illinois State Employment Service, kad įrodytų galį dirbti ir esą bedarbiai.

UTILITY LIQUOR DISTRIBUTORS

Incorporated

Tel. Prospect 0745-0746

Wholesale Only

5931-33 So. Ashland Ave.

Pas mus galima gauti tikrai Lietuvišką Importuotą Valstybinę Degtinę.

Mes ir Visi Mūsų Darbininkai Esame Lietuviai. Pp. F. ir M. Dzimidai, Savininkai.

Pikniků Pabaigtuvių Proga

Suraskit Tikietus ir Atvirutes — Gausite Dovanas

WEST SIDE. — "Rūtos" Daržo vartai užsidaro spalių 22 d. Rengiama graži programa, kurią išpildys tie patys chorai, kurie dalyvavo 'Draugo' Raporterių piknike, Vilniaus Kalneliuose. Bus ir 'Raseinių Magdė'.

Kurie tik turi 'Draugo' jubiliejaus serijų tikietų, kad ir neišparduotų, 'Laivo' kvietimo įpiniką atvirutes taipgi atvirutes kviečiant į 'Draugo' buvusį bendradarbių ir raporterių pikniką, rugs. 17 d. Sunset Parke, dabar, spalių 22 d., atsinešę į Rūtos daržą prie vartų turės progą laimėti gražias "gate" dovanas.

Visus kviečia į "Rūtos" daržo piknikų pabaigtuves.

Daržo Įkūrėjai ir Eks-Kareiviai.

RHEUMATISM

RELIEVE PAIN IN FEW MINUTES

To relieve the torturing pain of Rheumatism, Neuritis, Neuralgia or Lumbago, in a few minutes, get the Doctor's formula NURITO. Dependable—no opiates, no narcotics. Does the work quickly—must relieve worst pain, to your satisfaction in a few minutes or money back at Druggists. Don't suffer. Use NURITO on this guarantee today.

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ

Duodamos nuo 1 iki 15 metų. Lengvi išmokėjimai. Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas Chas. Zekas, Secretary.

GEDIMINAS BLDG. & LOAN ASSOCIATION

4425 South Fairfield Ave.

Lafayette 8248

Standard Club

Švelni Degtinė—100 Proof

BOTTLED IN BOND

Nėra Geresnės Degtinės už Tokią Kainą

TIK $1.00 PT. $1.60

4-5 Kvortos...

Reikalaukit SAVO APYLINKĖS TAVERNOJ

15c. DRINKSAS

MUTUAL LIQUOR COMPANY

Distributoriai

4707 S. HALSTED STREET

Phone Boulevard 0014

Pranešimai

WEST SIDE. — Šv. Kazimiero Akad. Rėmėjų 10 skyriaus susirinkimas įvyks antradienį, spalių 3 d., po pamaldų, mokyklos kambaryje. Rėmėjos prašomos skaitlingai susirinkti, nes reikia prisirengti prie ateinančio "bunco party", kuri įvyks spalių 18 d., parapijos svetainėj.

Valdyba

Kiekviename darbe ir mintyje turi užsilaikyti, lyg kad šiandien turėtumei mirti.

Gyvenimas nors trumpas, bet doras yra daug geresnis už ilgą, bet blogą.

Atgailavimas yra užganadarymo brolis.

THE BRIDGEPORT KNITTING MILLS

F. SELEMONAVICH SVETERIŲ KRAUTUVĖ ATDARA KAS DIENĄ — IR VAKARAIS IR SEKMADIENIAIS

Telefonas VICTORY 3486

504 WEST 33RD STREET CHICAGO, ILL.

Renduojame salę vestuvėms, susirinkimams, šokiams ir kitokiams parengimams. Naujai ir moderniškai įrengta. Maža nuoma. Dėl susirinkimų klūbams duodame dykai. Kreipkitės.

SULLY'S SVETAINĖ

4400 So. Washtenaw Ave.

Tel. LAFayette 5954

Jonas Zepaltas, savininkas

CLASSIFIED

PARDAVIMUI NAMAS

2 flietų mūrinis namas 6—6 kambariai. Karšto vandenio šiluma. Bungalow stogas. Ažuolo apdaisymai. 14 metų senumo. Kaina $8,500.00. 6736 So. Campbell Avenue.

PARDAVIMUI

2 AUKŠTŲ medinis namas, 1 krautuvė—5 gyvenimui kambariai ir 6 kambarių fletas viršuje, arti Halsted gatvės ir Canalport Avenue. Metinių pajamų $396.00. Pilna kaina $1,000. Edw. Chernauskas, 1900 Union Avenue. Tel. CANal 2183.

PRAŠOM ATSIŠAUKTI

Paieškau giminaičio Juozapo Karbausko. Girdėjau, kad gyvena New Yorko valstybėje. Kilęs iš Kaltinėnų parapijos, Kuntilių kaimo. Turiu svarbų reikalą. J. Porius, 4450 So. Hermitage Avenue, Chicago, Ill. ..

RENDON KAMBARIS

Rendon apšildomas kambaris. Jei norite galite naudoti ir virtuvę. Virtuvė beismonte. Atsišaukite: 6834 S. Talman Ave. Chicago.

RENDON ŪKIS

Išrenduojame ūkį, suviršum 200 akerų žemės. Yra daug dirbamos žemės, gražaus miško, sodas ir įrankiai. Puiki vieta Mass. Valstijoje. Tik 1 mylia nuo miesto ir dirbtavių. Arti lietuvių kolonijų. Nepaprasta proga. Iš svirbios priežasties savininkė išrenduoja atsakomingai šeimynai labai pigiai. Jei manote pavasarį pradėti ūkininkauti dabar geras laikas apsižiūrėti. Šio miestelio oras ir šaltinio vanduo rekomenduojamas ligoniams. Platesnių informacijų kreipkitės į: "Draugo" Raštinę, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. arba į Miss M. Steele, Barry, Mass.

PILIETYBĖS PAMOKOS

prasidės antradienį, Spalių-October 3 dieną, 7:30 valanda vakare ir bus laikomos kas antradienį.

vedėjas:

ADV. JOSEPH J. GRISH

4631 So. Ashland Ave.

Telefonas: Yards 1001

Prancūzų gen. Adelbert de Chambrun Amerikos Legijono suvažiavime, Chicagoj, bučiuoja Legijono nacijonalį komanderį Stephen F. Chadwick po apdovanojimo Prancūzijos Garbės medaliu. (Acme telephoto)

PASKOLOS

Greitai ir Pigiai ant

1-MŲ MORGIČIŲ

Dividendai ant padėtų pinigų išmokami Vas. ir Rugp. mėnesiuose

KIEKVIENO TAUPYTOJO TAUPINIAI APDRAUSTI IKI $5,000. per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

OFISO VALANDOS: 9:00 val. ryto iki 5:00 val. vak. Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais iki 8:00 val. vak.

St. Anthony's Lithuanian Parish Building & Loan Association

Joseph F. Gribauskas, Sec'y

1500 So. 49th Court, Cicero, — Phone Cicero 412

TURTAS VIRŠ ----- $3,500,000.00

ATSARGOS KAPITALAS - $250,000.00

Dabar mokam 3½% už padėtus pinigus. Duodam paskolas ant namų 1 iki 20 m.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and

LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE

SAVINGS FEDERALLY INSURED

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

NAUJAUSI IR GERIAUSI

RAKANDAI

PIGIAUSIA KAINA — CASH ARBA LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS

Barskis Furniture House, Inc.

"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904

1748-50 W. 47th St. Phone Yards 5069

UNIVERSAL RESTAURANT

Vestuvėm, Krikštynom ir Kitokiem Banketam Sutelkiam Patarnavimą.

Linksmas Patarnavimas Visiems

750 W. 31st Street

A. A. NORKUS, sav.

Tel. Victory 9670

CRANE COAL COMPANY, 5332 So. Long Ave., Chicago - Tel. PORtsmouth 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų; daug dulkių išimta. Perkane 5 tonus ar daugiau, už tona $7.40

PETROLEUM CARBON COKE, perkant 5 tonus ar daugiau, tonas....$7.40. Sales Tax Ekstra.